

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 27. De potestate dispendandi quam habent inferiores Papa,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

aut affinitate in gradu prohibito coniungi, volentes contrahere, coierint, debeant exprimere suum illum incestum: itemque si copula incestuosa habita sit spe facilius impetrandi dispensationem, eum quoque animum esse aperendum. Ac demum si matrimonium sit ab eis contractum, id etiam narrandum sit: & addendum (si res ita habeat) cum spe facilius impetranda dispensationis contractum esse. Adde narrandum quoque esse, num a scientibus impedimentum (etiam si praedicta spes non intercesserit) contractum sit matrimonium: sique ab ignorantibus quidem, sed omisis solemnitatibus debitis. Nam Concilium Trident. sess. 24. cap. 5. De refor. matri. statuit tales separandos sine spe dispensationis. Vnde licet per id non ligetur potestas Papae: cum tamen difficiliorem reddit in dispensando: quod sufficit vt ex taciturnitate censeatur surreptio sequi.

Videndum est adhuc apud eundem, disp. 26. quod dispensatio impetrari possit absque mandato eius cui impetratur: etiam si illi non prosit donec a ab ipso acceptetur, vel ab alio habente ipsius speciale mandatum: & completae sunt conditiones quas Apostolica licet exegerunt: Sic enim cum per eas, negotij examen committitur Episcopo qui iudicat an preces veritate nitantur, non licet vti dispensatione ante ipsius sententiam.

CAPVT XXVII.

De potestate dispensandi in impedimentis matrimonij quam habent inferiores
Papa.

S V M M A R I V M.

201. Quam potestatem Episcopus habeat dispensandi in impedimentis matrimonij.
202. Episcopus urgente necessitate: dispensare potest in maioribus matrimonij impedimentis iuris Ecclesiastici concurrentibus aliquot circumstantiis, & quibus.
203. Quod cum iisdem circumstantiis requiratur bona fides.
204. In casu necessitatis potest Episcopus etiam cum eo, qui cum diues sit, potest Roman. mittere: et eumque cum eo qui plura habet impedimenta.
205. Potest perinde dispensare ante contractum matrimonium, ac post contractum.
206. Dispensatio Episcopi in memoratis impedimentis non valet pro foro externo: nec etiam pro interno: mandando ad id potest Nuntius Apostolicus, aut alius, cui potestatem ad dispensandum sufficientem Papa commisit.
207. Potest Episcopus a leg. re suam potestatem dispensandi in iisdem impedimentis.
208. Potestas delegata a dispensandi in impedimentis matrimonij, quatenus subdelegata potest, & quatenus reuocari.
209. Potestas eadem triplex est: personalis, realis, & mixta: quarum prima & tertia cessat de leg. morte, aut amotione ab officio, & secunda transiit ad successorem.
210. Quam loc. sset delegatio morte delegantis aut ratione habitae modi delegandi.
211. Ad valorem potestatis delegatae scriptum necessarium non est.
212. Pro quo tempore verificari debeat causa dispensationis, vt haec per delegatum data v. leat.
213. Non est in capax dispensationis, qui renunciauit gratia sibi concessa ad illam obtinendam: & quatenus potest renouari concessa dispensatio.

201.

EPISCOPVS quemadmodum ex Palu. & De Antonino Nauar. habet in Enchir. cap. 22. num. 85. potest dispensare in matrimonio prohibito a se, aut a suo inferiore. Itemque in omnibus illis impedimentis quae impediunt quidem, sed non dirimunt matrimonium, exceptis votis castitatis & religionis: in quibus ipsa etiam Apostolica Sedes cum difficultate, nec nisi iusta de causa, dispensat; vt idem monet ibidem. Ratio vero quoniam adfert est: quod licet stricto iure communi inferior nequeat legem Superioris sui tollere aut mo-

derare, ex ea. Inferior distinct. 21. & ex Clemen. Ne Romani, De elect. ideoque Episcopus in impedimentis propositis, quae lex vniuersalis Ecclesiae induxit, dispensare non possit de rigore iuris: consuetudo tamen contrarium obtinuerit: immo, quod amplius est, obtinuerit vt non modo a Papa, sed nec ab Episcopo, in nonnullis talibus impedimentis dispensatio petatur: quod ex eod. Nauar. antea nu. 192. ia annotauimus.

Aduerte autem in casu urgentis necessitatis, quando magnum incontinentiae periculum urget, nec consuli potest Papa ratione paupertatis, aut quia graue periculum est in mora, posse Episcopus etiam in voto castitatis dispensare ad contrahendum licite matrimonium prout cum Angelo Syluest. Nauar. & aliquot aliis asserit Sanchez 2. disp. 40. num. 7. Et ratio reddi potest, quod non fit mens Papae per reservationes a se factas, obviare, quominus Ordinarij suorum necessitatibus spiritualibus, iusta ac rationabili causa urgente, subueniant. Difficultas autem quae moueri potest, An dispensatio in voto castitatis aut religionis aut non nubendi extinguatur primo matrimonio inito: apud eundem lib. 8. disp. 31. videri potest bene tractata. Partem autem negantem censet tenendam, nisi obstat limitatio facta ad ipsum primum matrimonium, intentione dispensantis.

De eiusdem vero Episcopi potestate dispensandi in impedimentis dirimentibus, quid videatur tradendum explicatione aliquot dubiorum consequenter tradendum est: vbi illud praemonuerimus, quod late tractat Sanchez lib. 8. disp. 5. Quoties canon aliquis permittit in ipso dispensari, vel impersonaliter de dispensatione loquitur dicendo: Nisi in eo dispensetur; neque explicat a quo fit dispensandum: tunc censendam facultatem dispensandi circa illum, concessam esse Episcopo. Nam talia verba quae non intelliguntur de Papa, qui non eget tali facultate, habens alias sufficientem potestatem, intelligenda sunt de Episcopo: cum nullus sit, de quo potest intelligi debeat. Quibus conditionibus id ipsum limitari debeat, & quae inde deducantur idem tractat ibidem apud quem vide si lubet: nisi sufficient tibi tradita in praeced. lib. 13. c. 19. sect. 2.

PRIMUM AUTEM DUBIVM EST: An Episcopus possit urgente necessitate dispensare in maioribus matrimonij impedimentis iuris Ecclesiastici. De quo duas sententias cum suis authoribus refert Sanchez lib. 2. disp. 40. q. 1. vnam simpliciter negantem quia eiusmodi impedimenta omnia sunt statuta decreto Papae vel Concilij generalis: in quorum lege tamquam Superiorum, non potest Episcopus dispensare: vt pote inferior. Altera vero affirmantiu Episcopi posse in huiusmodi impedimentis, dispensare in casu urgentis necessitatis: adeoque concurrentibus his circumstantiis: quod matrimonium sit publicum & impedimentum occultum; seu quod nec constat esse, nec facile constare potest publice, ita ut periculum non sit, quod in foro externo delegatur, scandalumque sit in separatione: nec ad Papam aditus pateat inopia aut alia iusta causa impediens. Ratio autem est, quia quidquid potest Papa in vniuerso orbe (si excipias ea quae ad vniuersam Ecclesiam statum pertinent vt res fidei definire) potest Episcopus in sua dioecesi; nisi Papa aliquid specialiter sibi reseruet: Episcopus enim pastor est ordinarius in sua dioecesi, sicut Papa in toto orbe, licet ille huic subiectus sit, sicut est Episcopo Parochus: qui nihilominus non impeditur, quominus ab omnibus peccatis suos Parochianos absolueret possit; exceptis istis quae Episcopus ipse aut Papa sibi reseruaerit. Adhaec, verosimile non est, Papam concurrentibus praedictis conditionibus velle sibi reseruare eam de qua agimus dispensationem: tum quia talis reseruatio esset contra charitatem & suauem Ecclesiae gubernationem in casu tanta necessitatis, quanta est eorum qui habentes impedimentum nequeunt Papam ipsum consulere: nec possunt absque graui scandalo separari, habentes prolem quae parentibus desitit: a commode educari non potest, aut vnus tantum coniugum nouit impedimentum; quod probare vel sine graui famae iactura detegere non potest; vel quamuis vterque eorum sciat: illud tamen probare nequeat; ideoque non permittuntur alia matrimonia contrahere, & sic magno incontinentiae periculo exponuntur.

SECUNDVM DUBIVM EST: An praeter iam dictas circumstantias requiratur bona fides in contrahentibus, vt Episcopus possit cum illis dispensare.

De

De hoc in vtramque partem Sanchez ibidem nu. 4. auctores citat: statuitque bonam fidem adhuc requiri, quia illos qui mala fide contraxerunt, Ecclesia vult separari absque spe dispensationis, vt patet ex Concil. Trid. sess. 24. cap. 5. De reform. matrim. ita statuente. Si quis intra gradus prohibitos scienter matrimonium contrahere presumpserit, separatur, & spe dispensationis consequenda careat: idque in eo multo magis locum habeat, qui non tantum matrimonium contrahere, sed etiam consummare ausus fuerit. Accedit, quod nulla ratio suadeat, cum matrimonium est mala fide contractum. Pontificis mentem esse iniquitati perniciosaque audacie contrahentium fauere velle: sicut videretur tunc facere, permittendo Episcopo ipsorum dispensationem. Inde enim redderet faciliorem atque facillioris dispensationis spes passim praeberet peruersis occasionem, matrimonia celebrandi contemptis Ecclesiae impedimentis ea dirimentibus. Neque est quod in hoc, seueritas nimia esse existimetur: quia, vt loco citato Concilii Trid. habet, non est dignus qui Ecclesiae benignitatem facile experiatur, cuius salutaria praecipua temere contempserit.

Aduerte vero, bonam fidem in hac re, non excludi ex eo, quod contrahentes ex lata culpa seu culpabili ignorantia, impedimentum ignorarint: quia faciens aliquid ex ignorantia etiam crassa, non dicitur proprie illud scienter presumere: quod Concil. Trid. requirit ad malam fidem, vt patet ex verbis ante citatis. Intelligi autem, nisi ignorantia adeo crassa est, vt temeritas magna interuenisse censeretur: quam verbum praesumendi importat, & quae aequiparatur dolo, vt bene idem Sanchez annotat sub fine eiusdem num. 4. Paulo superius docens Episcopum non posse dispensare quantumcumque matrimonium contractum sit cum ignorantia impedimenti: si solemnitates requisitae in matrimonio sunt neglectae: quia Concil. Trid. per eandem rationem, idem in hoc casu quod in illo decernit istis verbis: Quod si ignoranter fecerit (nempe intra gradus prohibitos contraxerit) si quidem solemnitates requisitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eiusdem poenis subiiciatur. Quod poenarum nomen, vt idem Sanchez bene quoque annotat, argumento esse potest, quod bona fides vnus coniugis sufficere possit, non obstant mala fide alterius: ita ut positus antedictis circumstantiis, Episcopus possit cum eis dispensare: quia aequum non est vnum puniri propter delictum alterius.

TERTIVM DVBIVM EST: An possit Episcopus dispensare quando contrahentes possunt facere expensas necessarias, ad dispensationem Papae obtinendam.

Ad quod idem author aliquot alii citatis in sequenti num. 5. respondet affirmatiue: quia etiam in diuitibus potest vrgens necessitas occurrere, vt quando Roma distat longissime, magnumque est incontinentiae periculum, si tadium inde expectetur dispensatio: aut quando femina diues ante matrimonium contractum, cognita est a consanguineo viri, cui non potest impedimentum detegere, aut ab eo separari, aut debitum negare sine fame aut etiam vitae iactura. Sicut igitur Episcopus potest cum paupere dispensare, eo quod ratione inopia non habeat recursum ad Summum Pontificem: poterit & cum diuite, quando is ratione vrgentis necessitatis & magni periculi in mora, caret eodem recursum.

QUARTVM DVBIVM EST: An concurrentibus circumstantiis dubio primo notatis, possit Episcopus dispensare, quando impedimenta dirimentia fuerint plura vno.

Ad quod Sanchez num. 6. bene respondet: Eum quidem cui committitur dispensatio in vno impedimento matrimonij, non posse dispensare repertis duobus: quoniam ex communi sententia Canonistarum ad cap. fin. De simonia in dispensationibus, quae odiosae sunt, mixtum sub simplici non comprehenditur. Episcopum autem cum potestatem habeat ordinariam, posse tunc quoque dispensare: quia illius potestas non est ad dispensandum in aliquo singulari impedimento (vt dicatur mixtam non comprehendit sub simplici) sed absolute ad dispensandum in impedimentis, dum necessitas grauis vrget. In quo casu cum Summi Pontificis reseruatio non censetur procedere: nihil refert siue vnum tantum, siue plura sint impedimenta, cum in illis Episcopi ordinaria potestas dispensandi sit libera.

QUINTVM DVBIVM EST: An Episcopus possit in

impedimento matrimonij dirimente aliquando dispensare, antequam id ipsum matrimonium contrahatur.

Respondet idem Sanchez n. 7. dispensare posse quando vrgentissima necessitas id postulare. Quam responsionem fundat in eo quod habitum est in explicatione dubij primi. Episcopum posse vrgente magna necessitate, post matrimonium contractum dispensare in impedimento constituto lege Papae, vel Concilij. Eadem enim est lex Ecclesiastica, qua ante & qua post matrimonium contractum impedimenta istiusmodi instituuntur. Ergo sicut post contractum matrimonium, sic & ante contractum potest Episcopus vrgente magna necessitate, dispensare. Quamquam enim eo semel contracto, necessitatis casus frequentius occurrat: tamen cum sola prohibitio iuris humani in vtroque casu resistat: similiter vrgente magna necessitate poterit ab Episcopo dispensatio dari. Exemplum talis necessitatis Sanchez adfert. Accedat mane confectura, quae reperitur habere impedimentum dirimens, cuius detectio infamiam notabilem ei pareret: sintque omnia iam parata ad nuptias vesperis celebrandas, & tentatis omnibus medijs nulla euadendi via aperiatur, sed suspicio vehemens oritura sit alicuius criminis detecti in confessione, si femina velit abstinere a nuptijs, aut differre dum dispensatio Pontificia obtineatur. Dicitur est tentatis omnibus medijs, quia si aliqua euadendi commode reperitur via, non poterit Episcopus tunc dispensare: sed solum quando prudentis arbitrio, attentis circumstantijs occurrentibus, nulla media tali feminae sufficiant ad magnam necessitatem, qua vrgetur euadendam.

SEXTVM DVBIVM EST: An dispensatio praedicta Episcopi valeat tantum pro foro interno. 206.

Ad hoc Sanchez nu. 10. respondet affirmatiue, vt & Henriquez lib. 12. cap. 3. nu. 2. Fundamentum eorum est: quod Concil. Trid. sess. 24. cap. 6. De reform. casus occultos Papae reseruatos, Episcopo concedat tantum pro foro conscientiae: cum excipiat deductos ad forum contentiosum: tanquam ille ea ex parte nihil possit, quoad tale forum, in quo iudicandum est secundum, non contra legem Superioris.

SEPTIMVM DVBIVM EST: An Episcopus in iisdem impedimentis dispensare possit cum facili recurri potest ad nuntium Apostolicum, aut ad alium habentem a Papa sufficientem auctoritatem ad dispensandum in illis.

Ad quod Sanchez num. 8. censet respondendum negatiue: quia Episcopus in talibus dispensare solum potest ratione vrgentis necessitatis, quae cessat non modo cum adiri potest Papa: sed etiam cum alius cui sufficientem ad id potestatem commiserit. Nam talis commissionis finis est, vt cuiusmodi necessitati occurrenti consulatur. Et confirmatur a simili: quia simplex Sacerdos quamuis in articulo mortis constitutum absolueri possit ratione vrgentis necessitatis, si tamen ea cesset, quia vel Ordinarius, vel ab ipso commissus haberi potest, nequibit absolueri.

VLTIMVM DVBIVM, An Episcopus possit alteri delegare facultatem quam ratione vrgentis necessitatis ipsum habere diximus, dispensandi in impedimentis matrimonij dirimentibus iure Ecclesiastico. Ad quod affirmatiue Sanchez num. 14. respondet: quia potestas ex Principis privilegio competens, non quidem personae, sed dignitati, vel officio, idque in perpetuum, non est delegata, sed ordinaria habetque potestatis ordinarij iura: inter quae illud est vt possit delegari. At supradicta Episcopi potestas dispensandi in impedimentis matrimonij iure Ecclesiastico dirimentibus non competit personae, sed dignitati: quandoquidem conceditur Episcopis presentibus & futuris, & id in perpetuum: cum potestatem, magni praesertim momenti, committere personae incognitae, sit a ratione alienum. Eundem auctorem de his in illa quaest. 40. latius differentem, vide si lubet.

Parti reliqua capitis de potestate delegata.

DE hac notanda occurrunt aliquot documenta. **PRIMUM EST,** quod Sanchez habet libro 8. disput. 27. in fine. Eum cui per Papae rescriptum delegatur dispensatio in matrimonij impedimentis, posse facultatem ea subdelegare quoad testium receptionem & informationem: non autem

per quas cumque causas nascitur, per easdem dissolvatur: ideoque ut ad privilegij acquisitionem exigitur concedentis, & eius cui conceditur voluntas, sic ad eius destructionem utraque desiderabitur. Si queras, quis sit ille Superior, cuius voluntas exigitur ad validitatem renunciationis: idem num. 4. respondet, non esse delegatum: ut Ordinarium, vel Parochum: sed delegantem, ut Papam aut Summum Penitentiarium: quia valor gratiæ impetratæ non ab illis sed ab his pendet.

DECIMUM DOCUMENTUM EST, Dispensationem semel concessam posse reuocari, atque adeo extinguere ab eo qui illam dedit in sua lege, & ab ipsius successore: quia sicut potest dispensatum, tanquam subditum suum, illa lege denuo obligari: ita etiam potest reuocare dispensationem per quam ab eadem eximitur. Quod non potest quidem sine causa licite (ut nec potuit sine causa dispensare licite) potest tamen valide: nisi dispensatio rationem haberet privilegij transeuntis in contrarium. In quo casu requireretur iusta causa reuocationis: quia Princeps adstringitur suo contractu: ita ut per eum ius acquiratur illi, cum quo contrahit. Iuri autem quod acquisitum est alteri, præiudicari non potest absque iusta causa. Dispensationem autem ab inferiore in lege Superioris, huius delegatione alicui concessam, non posse ab eodem inferiore reuocari, sine iusta causa patet: quia non habet sicut Superior, auctoritatem dispensatum tanquam subditum suum denuo suscipiendi eidem legi. Posse vero ab eodem reuocationis causa interueniente, quoniam ad id censenda est extendi potestas eius, concessa ad utendum ea prout recta ratio dictauerit, circumstantiis prudenter expensis. De qua Sanchez *disp.* 33. pluribus.

CAPVT XXVIII.

De clausulis dispensationum qua in foro conscientie circa impedimenta matrimonij expediuntur in sacra penitentiaria Romand.

SUMMARIUM.

- 214 Declaratio prime clausula continentis qualitates delegati: nempe ut doctor sit in iure canonico, aut magister in Theologia, & ut sit ab Ordinario approbatus.
- 215 Clausula continens causam dispensationis & alia continens qualiter delegatus debeat talis causæ verificationem indagare.
- 216 Clausula iniungens, ut si qui dispensationem p. tit. absoluerit, & salutari penitentia ei iniungatur.
- 217 Clausula de operibus in qua Confessarius debet commutare votum castitatis aut religionis impediens matrimonium.
- 218 Clausula de literis sacre penitentiae dispensandis: & alia continens quod talis dispensatio valeat tunc cum pro foro conscientie.
- 219 Clausula continens, quod impedimentum debeat esse occultum.
- 220 Clausula continens seruanda cum dispensatur, ut matrimonium irritum iterum celebretur.
- 221 Pro foro conscientie dispensatio datur gratis.

Quæ huc spectant Sanchez *lib. 8. disput. 34.* late persequitur; ex quo, sicut in precedentibus, præcipua breuiter quam commode fieri poterit perstringemus.

PRIMA ERGO CLAUSULA istius generis (prout habetur ex formis, quas memoratus author refert in initio citatæ *disp.*) est quæ continet qualitates personæ cui dispensationis executio delegatur. Quarum vna est, ut sit doctor in iure canonico, aut magister in Theologia. Vbi aduerte magistrum dici pro Doctore iuxta usum aliquarum Academicarum, ut *Parisiens.* Altera ut sit Confessarius approbatus ab Ordinario. Circa priorem autem notat Sanchez num. 7. ad eam non sufficere ut quis ius canonicum aut Theologiam publice in aliqua Academia doceat: sed exigi ut ad Doctoris seu Magistri gradum promotus sit, habeat ve publicæ Academicæ testimonium suæ eru-

ditionis. Id enim verba Doctoris & Magistri indicat; quibus in cõmuni loquendi usu, soli ad gradum promoti vocantur. Cæteri enim dici solent doctores ius canonicum aut Theologiam: non autem Doctores in iure canonico aut Magistri in Theologia, nisi improprie. Addit num. 8. nec sufficere ut quis sit in iure canonico aut Theologia licentiatas: quia in hac re promotio ad Doctoratus gradum exigitur tanquam supremum locum in duabus illis facultatibus tenens, cum publico Academicæ testimonio. Adeo, inquit idem num. 10. huius generis dispensationes non sortiantur effectum suum, si illas expediens non sit eo gradu insignitus: nisi forte privilegium habeat à Sede Apostolica, quale in nostra Societate habetur eo modo quo idem tractat num. 11.

Circa posteriorem conditionem quæ notanda videntur de approbatione Confessarij per Ordinarium, iam tradita sunt in *preced. lib. 1. cap. 15. & 16.* An autem requiratur ad validam expeditionem dispensationis, ut Doctor ad eam electus, sit approbatus absolute, neque cum limitatione ad certum locum aut certas personas non paruum difficultatem habet: de qua Sanchez statuit non requiri. Sed quia commissio dispensandi ad Doctorem approbatum ab Ordinario dirigitur, ut ad Confessarium: videtur sentiendum quod talis eligi debeat qui sufficienter approbatus sit ad excipiendam confessionem petentis dispensationem. Ratio vero, quia ille nititur, quod in literis quibus delegatur istiusmodi facultas dispensandi, exigendo gradum doctoratus & approbationem Ordinarij: spectetur scientia requisita ad earum expeditionem. Hæc ratio inquam, propterea non conuincit, quod gradus doctoratus sufficere poterit ad testimonium talis scientiæ. Vnde conditio approbationis Ordinarij, ne sit superflua, spectare debet alio: nempe ad capacitatem audiendi confessiones, quæ multa requirit: & inter cætera, nouo iure Concilij Tridentini *sess. 23. cap. 15.* De reform. approbationem Confessarij ab Ordinario.

Monet Sanchez num. 18. aliam difficultatem, Vtrum vno Confessario negante dispensationem, quod iudicet eam surreptitiam esse, dispensandus possit adire aliam Confessarium; aut prior ille sententiam suam retractare debeat. De qua, quoad forum conscientie, potest cum eodem in *preced. disput. 27. num. 40. pars affirmans teneri.* Quia cum talis commissio facta sit in foro conscientie, ea sequitur eiusdem fori naturam: quæ est ut penitens non adstringatur acquiescere vnius Confessarij sententiæ, sed possit alium adire: illeque prior Confessarius possit remelius perpensa, mutare suam sententiam. Sicut igitur privilegium habens ut à reseruatissimo absolui possit à Sacerdote approbato, recusatus ab vno potest alium adire: & qui prius recusauit, potest sententiam mutare ipsumque absoluerit etiam privilegium habens, ut cum eo possit à Confessario dispensari in impedimento matrimonij, repulsus ab vno, potest alium adire: ac qui recusauit mutare sententiam & dispensationem exequi.

SECUNDA CLAUSULA EST, in qua continetur causa dispensationis: quæ triplex tantum est vsa recepta in Romana curia teste Nauarro in *Enchir. c. 22. num. 87.* nempe defectus dotis, defectus viri æqualis, & timor incontinentiæ. Ac circa duas priores notanda iam antea attigimus num. 196. Circa tertiam vero hic addendum est, ex memorata *disput. 34. num. 19.* ad illius verificationem non sufficere quascumque tentationes carnis, nec timorem vnius aut alterius lapsus carnalis, sed exigi maximum frequentis lapsus periculum: adeo ut possit talis persona dici incontinentem victuram. Hoc enim factis indicant hæc verba, quæ in eadem clausula habentur. *Continerer viuere posse non sperat.* Itemque illa. Ad orationem stimulis carnis adeo agitata, ut maxime dubitet continere posse, & propterea de illius incontinentia probabiliter timendum sit. Non refert vero vtrum tale periculum consurgat ex naturali infirmitate, an ex prauo habitu propria malitia ac negligentia comparato. Nam in literis dispensationis non sunt distinctio causæ ex qua periculum perueniat.

TERTIA CLAUSULA continet qualiter Confessarius debeat verificationem causæ indagare, & monita ac concilia opportuna dare. Circa quæ notandum est, Confessarium dispensaturum, teneri diligenter examinare precum veritate, non quidam receptis testibus, sed eo solo cum quo dispen-